

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Засновано у 2001 р.

Випуск 48 (1–2016)

Політичні науки

Юридичні науки

Економічні науки

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2016

УДК 330-339; 321.7; 159.9
ББК 65.9(4УКР)29-2я43
М58

Редакційна колегія

Курко М. Н., д-р юрид. наук, проф. — головний редактор
Головатий М. Ф., д-р політ. наук, проф. — заступник головного редактора
Ігнатченко А. А., канд. техн. наук — відповідальний редактор

Політичні науки

Антонюк О. В., д-р політ. наук, проф.,
Бабкіна О. В., д-р політ. наук, проф.,
Бідзюра І. П., д-р політ. наук, Варзар І. М.,
д-р політ. наук, проф., Головатий М. Ф.,
д-р політ. наук, проф., Гончаренко О. М.,
д-р іст. наук, Мелков Ю. О., д-р філос.
наук, доц., Піляєв І. С., д-р політ. наук,
Попов В. Ж., д-р іст. наук, проф., Сур-
мін Ю. П., д-р соціол. наук, проф., Хиж-
няк І. А., д-р іст. наук, проф., Шуба О. В.,
д-р політ. наук, проф.

Юридичні науки

Александров Ю. В., канд. юрид. наук, проф.,
Ануфрієв М. І., д-р юрид. наук, проф., Бан-
дурка О. О., д-р юрид. наук, проф., Бо-
родін І. Л., д-р юрид. наук, проф., Гарку-
ша В. С., канд. юрид. наук, доцент, Дем-
ченко С. Ф., д-р юрид. наук, Джунь В. В.,
д-р юрид. наук, проф., Ковальська В. В.,
д-р юрид. наук, ст. наук. співр., Корнієн-

ко М. І., канд. юрид. наук, проф., Курко М. Н., д-р
юрид. наук, проф., Мартиненко О. А., д-р юрид.
наук, проф., Муравйов К. В., канд. юрид. наук,
доц., Недюха М. П., д-р філос. наук, проф.,
Подоляка А. М., д-р юрид. наук, проф.,
Романенко Є. О., д-р наук з держ. упр., доц.,
Темченко В. І., канд. юрид. наук, доц., Христин-
ченко Н. П., канд. юрид. наук, Юлдашев О. Х.,
д-р юрид. наук, проф., Ярмиш О. Н., д-р юрид.
наук, проф.

Економічні науки

Захожай В. Б., д-р екон. наук, проф., Дахно І. І.,
д-р екон. наук, проф., Дмитренко Г. А., д-р екон.
наук, проф., Куроченко О. В., д-р екон. наук, проф.,
Пила В. І., д-р екон. наук, проф., Радзівський О. І.,
д-р екон. наук, Федоренко В. Г., д-р екон. наук,
проф., Шостак Л. Б., д-р екон. наук, проф.,
Швець В. Я., д-р екон. наук, проф., Баєва О. В., д-р
біол. наук, проф., Сафонова В. Є., д-р екон. наук,
Хачатрян Г. Е., д-р екон. наук.

*Рекомендовано до друку Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 1 від 27.01.2016 р.)*

Міжрегіональна Академія управління персоналом.

М58 Наукові праці МАУП / редкол.: М. Н. Курко (голов. ред.) [та ін.]. — К. : МАУП, 2001 —
Вип. 48 (1–2016). Політичні, юридичні, економічні науки. — К. : ДП “Вид. дім “Персонал”,
2016. — 190 с.: іл. — Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику наукових праць публікуються статті науковців, які займаються проблемами роз-
витку політології, права і економіки.

Для науковців, викладачів, студентів, а також усіх, кого цікавить розвиток науки в Україні.

*Збірник “Наукові праці МАУП” за наказом Міністерства освіти і науки України від 09.03.16 № 241 визнано
як фахове видання з політичних наук (дата включення 26.05.10), юридичних наук (дата включення 31.05.11)
і економічних наук (дата включення 21.11.13).*

ББК 65.9(4УКР)29-2я43+67.9(4УКР)я43

ЗМІСТ

ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	5	ЮРИДИЧНІ НАУКИ	61
Гула Р. В. К. В. Родзаєвський. Метаморфози “руського фашизма”	5	Янчук А. О., Карпова К. В., Пригунов П. Я. Концептуальні підходи до формування сучасного нормативно-правового забезпечення діяльності підрозділів безпеки суб’єктів господарської діяльності	61
Дахно І. І. Гуантанамо і Крим: проекція кубинського досвіду	12	Александров Ю. В. Щодо доцільності введення інституту евтаназії в сучасних умовах	72
Недюха М. П. Державотворчий потенціал української національної ідеї “Україна — демократична країна рівних можливостей”	19	Ковальчук А. Ю. Місце Ради національної безпеки і оборони України у механізмі забезпечення національної безпеки	78
Бондар Ю. В. Аристотель і Олександр Великий: трансформація владою	26	Вечурко С. О. Колізійні питання співвідношення прав та обов’язків працівника і роботодавця за новим трудовим законодавством: досвід ЄС	83
Гольцов А. Г. Геополітичний проект нового союзу в Балто-Чорноморському регіоні, перспективи для України	35	Шашкова-Журавель І. О. Деякі аспекти міжнародно-правової системи захисту трудових відносин сільськогосподарських працівників	89
Гримська М. І. Крайні праві політичні партії в сучасній Німеччині: стан та перспективи розвитку (на прикладі партії “Республіканці”)	43	Живицький В. А. Правова інституціоналізація Державної фіскальної служби України: пріоритети реформування.....	95
Лебеденко С. Б. Зовнішня політика як соціальний феномен	50	Ничипоренко О. В. Теоретико-правові концепти захисту прав і законних інтересів.....	102
Тетерук А. А. Історичні аспекти виникнення добровольчих військових формувань в Україні та сучасні добровольчі військові формування.....	54	Терещенков А. М. Трудова міграція в країнах – членах ЄС: міжнародно-правові аспекти.....	110
Демченко Д. А. Теоретико-методологічні засади дослідження інформаційних війн як найпоширенішого засобу ідеологічного протиборства у ХХІ столітті	58	Федченко О. С. Зміна системи роботи у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху Національною поліцією України у порівнянні з діяльністю Державної автомобільної інспекції	116

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ 120

Захожай В. Б., Бурсов Р. В.

Методичні положення щодо оцінювання ефективності діяльності промислових підприємств як передумов економічного стимулювання їх технологічного оновлення 120

Захожай В. Б., Бурсов Р. В., Захожай К. В.

Оцінювання структурної трансформації діяльності підприємств машинобудування як передумови обґрунтування пропозицій щодо економічного стимулювання їх технологічного оновлення 129

Захожай В. Б., Казак О. О.

Моделювання управління інвестиційною діяльністю машинобудівних підприємств на базі виробничих функцій 137

Сафонова В. Є.

Концепція ефективного державного фінансування вищої освіти 148

Бовш Л. А.

Маркетинговий потенціал розвитку туристичного бізнесу в умовах європейської інтеграції 166

Мариніна С. В.

Становлення інституціональних засад регуляторної політики зовнішньоекономічної діяльності України 172

Пророченко Є. В.

Проблеми конкурентоспроможності вітчизняних підприємств у контексті зони вільної торгівлі між Україною та ЄС 178

Башлаєв А. П.

Державна інвестиційна політика як невід'ємна складова економічної політики 182

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ 185

ЗМІНА СИСТЕМИ РОБОТИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ У ПОРІВНЯННІ З ДІЯЛЬНІСТЮ ДЕРЖАВНОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ІНСПЕКЦІЇ

Наукові праці МАУП, 2016, вип. 48(1), с. 116–119

Особливий інтерес становить питання щодо діяльності Національної поліції України у сфері забезпечення проблем дорожнього руху, а наявні проблеми впливають на суспільство. Зазначено, що головною проблемою діяльності Державної автомобільної інспекції була система показників, за допомогою якої керівництво намагалося створити ілюзію активної діяльності у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. В діяльності Національної поліції України такі показники відсутні, що дає можливість реальніше оцінювати ситуацію у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

На сучасному етапі функціонування Національної поліції України вона, за останніми опитуваннями, має підтримку понад 70 % громадян, що є високою оцінкою, зважаючи на те, що міліція останнім часом мала підтримку 10–15 % громадян.

Такі результати зумовлені низкою позитивних факторів, що впливають на діяльність Національної поліції України, а саме: її відкритість, намагання надати допомогу, безсторонність та відсутність каральної складової в її діяльності. Одним із найістотніших факторів, який впливає на позитивний імідж Національної поліції України, є те, що змінилася система діяльності у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху. Якщо працівники Державної автомобільної інспекції в минулому були змушені виявляти і притягати до відповідальності порушників правил дорожнього руху, при цьому конкретним завданням була певна кількість виявлених порушень, то новостворена поліція таких завдань не має, тому й більшість порушень працівниками поліції не реєструються, а водії тільки поперджаються.

Водночас зростання кількості дорожньо-транспортних пригод та ігнорування правилами дорожнього руху окремими водіями вказує на необхідність підвищення вимог до водіїв, встановлення європейських вимог до забезпечення безпеки дорожнього руху.

Виявимо окремі недостатньо ефективні методи діяльності новоствореної поліції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху та сформулюємо пропозиції щодо їх удосконалення.

Як зазначалося, працівники Державної автомобільної інспекції здебільшого виконували каральні функції. Якщо ми проаналізуємо, як висвітлювалися в наукових працях напрями діяльності Державної автомобільної інспекції, то можна констатувати, що основний напрям діяльності Державної інспекції передбачав передусім покарання, хоч і стверджувалося, що головною метою є профілактика. У працях М. М. Стоцької, М. М. Долгополової, Г. К. Голубевої [1; 2; 3] та інших дослідників чітко простежується насамперед каральний напрям діяльності Державної інспекції у сфері забезпечення без-

пеки дорожнього руху. В останньому доробку Д. В. Белиха, Ю. С. Коллера, О. В. Дроздова, О. С. Петренка, О. В. Дудника [4; 5; 6; 7; 8] підкреслюється, що необхідно зробити більш надійним контроль різних видів: внутрівідомчий, судовий та громадський, а також нагляд прокуратури за додержанням законодавства у сфері безпеки дорожнього руху, посилити відповідальність працівників Державної автомобільної інспекції за незаконне звільнення порушників правил дорожнього руху від відповідальності та застосовувати більш жорстко передбачені законом заходи щодо звернення постанов про порушення правил дорожнього руху до виконання.

Отже, ми можемо спостерігати збільшення адміністративного тиску на учасників дорожнього руху з метою виконання ними вимог правил дорожнього руху. Питання профілактики певною мірою відходило на другий план.

Підхід працівників новоствореної поліції МВС України відрізняється від тотального контролю за водіями та іншими учасниками дорожнього руху, який практикувався працівниками Державної автомобільної інспекції. Головний плюс у цій діяльності — відсутність планових показників по кількості виявлених порушень правил дорожнього руху.

Працівники Національної поліції України більш повно контролюють дорожній рух, але роблять це відкрито, не звертаючи увагу на дрібні порушення правил дорожнього руху, які для працівників Державної автомобільної інспекції були практично способом вимагання грошей. Це стосується, наприклад, перетинання суцільної лінії розмітки на вулицях, неправильне перешикування під час поворотів тощо.

Такі порушення здебільшого не призводять до дорожньо-транспортних пригод, але показують недисциплінованість учасників дорожнього руху.

Особливою рисою діяльності працівників Національної поліції України також є те, що вони не перебувають на місці і не “виловлюють” порушників на закритих поворотах та в інших місцях, де водії можуть допускати порушення правил дорожнього руху. Це також

позитивно впливає на імідж Національної поліції України.

Ще однією перевагою діяльності новоствореної Національної поліції України у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху є те, що порушники не можуть відкупитися за вчинене правопорушення, що досить часто можна було зробити під час діяльності служби Державної автомобільної інспекції.

Порушник має відповідати згідно із законодавством, якщо він допустив порушення. Водночас, як уже відмічалось, працівники Національної поліції України досить часто зупиняють порушників і роблять попередження, що також певною мірою впливає на підвищення їхнього іміджу.

Проте попередження про порушення правил дорожнього руху повинні фіксуватися, на чому неодноразово зауважували дослідники [9] ще до введення Національної поліції України. Про це зараз говорять і законодавці, навіть внесено доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення про введення системи штрафних балів [10]. Однак питання вирішено не повністю.

Як свідчить статистика [11], найбільше дорожньо-транспортних пригод вчиняється саме через порушення вимог ст. 122 Кодексу України про адміністративні правопорушення [12]. Тобто під час проїзду перехресть, зупинок транспортних засобів загального користування, проїзду на заборонений сигнал світлофора або жест регулювальника, під час обгону та роз'їзду, при недотриманні безпечної дистанції чи інтервалу під час руху, під час проїзду автомагістралями, користування зовнішніми освітлювальними приладами або попереджувальними сигналами на початку руху чи при зміні його напрямку, та користування під час руху засобами зв'язку, які не обладнані відповідними технічними пристроями для використання їх без допомоги рук.

Водночас законодавство передбачає лише притягнення до відповідальності тих водіїв, які допустили порушення, і такі порушення зафіксовані в автоматичному режимі. Своєю чергою порушень щодо вимог ст. 122 в Україні за рік фіксувалося до 800 тис.

Мабуть, необхідно фіксувати такі порушення і використовувати штрафні бали працівниками Національної поліції України.

Наступним недоліком у діяльності Національної поліції України у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху є те, що немає стаціонарних постів, які б працювали для забезпечення безпеки дорожнього руху. Такі стаціонарні пости, особливо на в'їздах до великих міст, можуть допомагати виявленню та попередженню правил дорожнього руху.

Як недолік у законодавстві, яке вносить зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення, слід відмітити відсутність посилення відповідальності за керування транспортними засобами у стані алкогольного, наркотичного або іншого сп'яніння. У багатьох країнах Європи за таке порушення накладаються штрафи у дуже великих розмірах, передбачено ув'язнення, а при повторному виявленні таких порушень — конфіскація транспортного засобу.

Недоліком у роботі Національної поліції України є відсутність контролю за дорожнім рухом на трасах, тобто необхідно відновити пости, які б контролювали рух, але про те, що водій наближається до посту контролю, водій має бути проінформований.

Загалом діяльність Національної поліції України сприяє підвищенню іміджу поліції та наближенню України до вимог європейських стандартів щодо забезпечення безпеки дорожнього руху.

Отже, Національна поліція України нині має підтримку і повагу серед населення, що досягається завдяки зміні системи роботи у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху з карального на профілактичний. Водночас для ефективнішої роботи з попередження порушень правил дорожнього руху необхідно:

1) запровадити систему нарахування штрафних балів та ефективно її застосовувати;

2) внести пропозиції щодо підвищення відповідальності за порушення правил дорожнього руху, особливо тих, що передбачені ст. 122 Кодексу України про адміністративні правопорушення, а саме: під час проїзду перехресть, зупинок транспортних засобів загаль-

ного користування, проїзду на заборонений сигнал світлофора або жест регулювальника, під час обгону та роз'їзду, при недотриманні безпечної дистанції чи інтервалу під час руху, під час проїзду автомагістралями, користування зовнішніми освітлювальними приладами або попереджувальними сигналами на початку руху чи при зміні його напрямку, та користування під час руху засобами зв'язку, які не обладнані відповідними технічними пристроями для використання їх без допомоги рук;

3) внести пропозиції щодо підвищення відповідальності за керування транспортними засобами у стані сп'яніння.

Література

1. Стоцька М. М. Проведення у справах про адміністративні проступки в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / М. М. Стоцька. — Х., 2007. — 198 с.
2. Долгополова М. М. Управління загальнодержавною системою забезпечення безпеки дорожнього руху: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / М. М. Долгополова. — Х., 2003. — 210 с.
3. Голубєва Г. К. Адміністративно-правова кваліфікація порушень водія правил експлуатації автотранспортних засобів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Г. К. Голубєва. — К., 2008. — 233 с.
4. Коллер Ю. С. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху: монографія / Ю. С. Коллер, А. О. Собакарь. — К.: МП Леся, 2015. — 205 с.
5. Белих Д. В. Адміністративна діяльність Державної автомобільної інспекції МВС України: монографія / Д. В. Белих, А. О. Собакарь. — К.: МП Леся, 2015. — 197 с.
6. Дроздов О. В. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Державної автомобільної інспекції МВС України: монографія / О. В. Дроздов, А. О. Собакарь. — К.: МП Леся, 2015. — 180 с.
7. Петренко О. С. Адміністративна діяльність Державної автомобільної інспекції у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху та громадської безпеки: монографія / О. С. Петренко, В. О. Заросило. — К.: МП Леся, 2014. — 231 с.
8. Дудник О. В. Діяльність Державної автомобільної інспекції у запобіганні і протидії дитячому дорожньо-транспортному травматизму: монографія / О. В. Дудник, В. О. Заросило. — К.: МП Леся, 2014. — 218 с.

9. Петренко О. С. Окремі питання підвищення охорони прав громадян та забезпечення безпеки дорожнього руху та встановлення штрафних тарифів / О. С. Петренко // Актуальні пробл. адмін. законодавства України: шляхи його вдосконалення: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. — Івано-Франківськ: ІФССШМ, 2010. — С. 182–185.

10. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорож-

нього руху" від 14 липня 2015 р. № 596-VIII // ВВР України. — 2015. — № 39. — Ст. 372.

11. Поліщук М. Г. Захисник у адміністративному процесі під час розгляду справ у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 / М. Г. Поліщук. — К.: МАУП. — 228 с.

12. Кодекс України про адміністративні правопорушення // ВВР УРСР. — 1984. — Додаток до № 52. — Ст. 1122 (із наступними змінами та допов.).

З метою підвищення відповідальності за окремі правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху запропоновано підвищити відповідальність за окремі правопорушення, а також певним чином удосконалити систему організаційного забезпечення діяльності підрозділів Національної поліції України.

In order to increase individual responsibility for violations in the field of road safety is proposed to increase individual responsibility for the offense and make some improvements to the system of organizational support of units of the National Police of Ukraine.

С целью повышения ответственности за отдельные правонарушения в сфере обеспечения безопасности дорожного движения предлагается повысить ответственность за отдельные правонарушения, а также определенным образом усовершенствовать систему организационного обеспечения деятельности подразделений Национальной полиции Украины.

Надійшла 19 січня 2016 р.